

МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра культурології

ЗАТВЕРДЖЕНО
Протокол засідання кафедри
« 30 » серпня 2022 року № 1

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОКПШ 1.2.1 Культурне розмаїття

Освітньо-професійна програма «Культурологія, культурне розмаїття та розвиток громади»

спеціальність 034 Культурологія

факультет Історичний

2022–2023 рік

Робоча програма

«Культурне розмаїття»

для здобувачів вищої освіти ОП «Культурологія, культурне розмаїття та розвиток громади».

Спеціальність 034 Культурологія

Розробники:

Сікорська Ірина Миколаївна, доцент, доцент кафедри культурології МДУ

Янковський Степан Владиславович, доктор філософських наук, доцент кафедри культурології МДУ

_____, 2022 рік

_____, 2023 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма здобуття вищої освіти	заочна форма здобуття вищої освіти
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 03 Гуманітарні науки	Обов'язкова	
Семестрових модулів - 3			
Змістових модулів – 3	ОП «Культурологія, культурне розмаїття та розвиток громади» Спеціальність 034 Культурологія	Рік підготовки	
		2-й	2-й
Семестр			
3-й		3-й	
Лекції			
Індивідуальне науково-дослідне завдання (ІНДЗ) (аналіз, формування та творення культурного контенту у соціальних мережах)		18	10
Загальна кількість годин – 120	Семінарські, практичні		
	22	14	
Тижневих годин для денної форми здобуття вищої освіти: аудиторних – 4 самостійної роботи здобувача – 7	Лабораторні		
	-	-	
	Самостійна робота		
	56	36	
	Індивідуальні завдання:		
	24	60	
Вид контролю			
залік			
Рівень вищої освіти другий (магістерський)			

Примітка:

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

- для денної форми здобуття вищої освіти – 50 %
- для заочної форми здобуття вищої освіти – 25 %

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: сформувати у студентів систему знань щодо культури як соціального феномену та культурного розмаїття сучасних суспільств, а також ролі і місця української культури у Європейському та світовому культурному розмаїтті.

Завдання:

- визначення значності культури в життєдіяльності людини й суспільства
- опанування джерельної бази та ознайомлення студентів з сучасними теоріями про генезис та розвиток культур різних регіонів світу
- визначення історико-культурних, суспільно-політичних та соціально-економічних факторів формування культурного розмаїття сучасних суспільств
- опанування знаннями про “власну” культуру та навичками відкрито і зацікавлено ставитися до культури, розвинути чутливість до Іншого
- вміння бачити українську культуру у глобальному контексті, розуміти культуру як сферу, яка вимагає певної кваліфікації
- визначення єдності та різноманітності культур світу
- ствердження щодо унікальності української культури у Європейському та світовому культурному розмаїтті
- опанування новітніми знаннями щодо місця і ролі культури в умовах локальних та глобальних викликів
- збагачення і розширення гуманітарної підготовки студентів.

Місце навчальної дисципліни в освітній програмі

Навчальна дисципліна відноситься до нормативних дисциплін професійної підготовки, код навчальної дисципліни відповідно до програми освітньо-професійної підготовки ОК 7.

Передумови для вивчення дисципліни

Формування основ практичного досвіду, практичних вмінь і навичок з історії української культури належить до невід’ємних складових у підготовці культуролога, фахівця з культурного розмаїття та розвитку громади.

Компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність

Здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми у галузі професійної діяльності культуролога або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій і методів культурології, а також характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність)

ЗК 4. Здатність приймати обґрунтовані рішення

ЗК 5. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети

ЗК 6. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями

ЗК 8. Здатність розробляти та управляти проектами

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

СК 1. Усвідомлення взаємозв’язку культурних текстів та контекстів.

СК 2. Здатність до оцінювання та аналізу інформації у процесі реалізації професійної діяльності.

СК 3. Здатність виявляти культурні потреби суспільства та його окремих груп та визначати шляхи їх задоволення, забезпечувати культурні права і свободи людини.

СК 4. Усвідомлення соціальної та етичної місії культуролога, а також можливостей та особливостей практичного використання культурологічного знання.

СК 5. Здатність до ефективної взаємодії з представниками інших професій, а також до залучення до розв’язання проблем культури представників громадськості.

СК 6. Здатність критично осмислювати історичні здобутки та новітні досягнення культури.

СК 7. Здатність професійно діагностувати, прогнозувати, проектувати й моделювати культурний розвиток різних культурних регіонів, художньої та візуальної культури.

СК 9. Здатність до розв'язання актуальних проблем культури з урахуванням особливостей міжкультурної комунікації та ширшого контексту відповідних проблем.

СК 10. Здатність здійснювати експертизу культурних об'єктів та культурних процесів, їх критичний аналіз із застосуванням сучасних методів культурології.

СК 11 Здатність досліджувати культурні потреби громади, знаходити теми для культурних проєктів, сприяти ініціативам спрямованим на збереження культурного розмаїття та розвиток громади.

Результати навчання

РН 2. Аналізувати текстові та візуальні джерела інформації щодо культурних явищ та процесів, верифікувати інформацію у відповідності до професійних задач.

РН 4. Популяризувати професію культуролога, дотримуючись етичних принципів.

РН 8. Приймати ефективні рішення щодо розв'язання складних задач і практичних проблем культурного розвитку суспільства.

РН 11. Мати навички організації та керівництва професійним розвитком осіб та груп у галузі культури.

РН 14. Виявляти тенденції розвитку культурної сфери громади, організовувати та управляти соціокультурними процесами, гнучко реагувати на виклики у соціокультурній сфері, пропонувати креативні рішення, спрямовані на розвиток і просування цінностей соціокультурного розмаїття.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. Наукова база навчальної дисципліни

Тема 1. Предмет і завдання курсу. Джерела та теоретична база.

Об'єкт, предмет і завдання дисципліни «Культурне розмаїття», її зміст, структура, особливості.

Історія сфери культурного розмаїття: міждисциплінарні зв'язки, джерела вивчення.

Періодизація історії сфери культурного розмаїття. Рівні сфери культурного розмаїття.

Література

1. Абрамович С.Д. Світова та українська культура: Навчальний посібник / С.Д. Абрамович. Львів: Світ, 2018. – 344 с.

2. Бокань В.А., Польовий Л.П. Історія культури України: Навч. посіб. - К.: МАУП, 2017.

3. Грушевський М.С. Духовна Україна. - К., 1994.

4. Вовк Федір. Студії з української етнографії та антропології : нова редакція / Федір Вовк; передм. О. Г. Таран; прим. О. Г. Таран, С. Л. Маховської, Ю. С. Буйських; упорядн. О. О. Савчук. — Харків: Видавець Савчук О. О., 2015. — 464 с.

5. Лепеха Т. В. Українознавство: Навч. посіб. – К., 2019. – 376 с.

Тема 2. Концепція культури

Історичний аспект культурної практики. Еволюція поняття «культурне розмаїття». Становлення сфери культурної діяльності як галузі наукових знань.

Література

1. Попович М. В. Нарис історії культури України. – К.: «АртЕк», 1998. – 728 с.: іл.

2. Савчук Б. Українська етнологія. – Івано-Франківськ, 2017. – 304 с.

3. Сікорська І. Мільтикультуралізм та його вплив на освіту. ВІСНИК НТУУ «КПІ». Політологія. Соціологія. Право. Випуск 3 (43) 2019. с133-148

4. Сікорська І. Стабільність мультикультурних країн ЄС: досвід для України // Журнал «Науковий огляд» / Journal «Scientific review». – 2016. – № 11 (21). – С. 39 – 52.

5. Тейлор Ч. Мультикультуралізм і «політика визнання» – К.: Альтерпрес, 2004. – 172 с.

6. Тиводар М. Етнологія: Посібник. – Л.: Світ, 2018. – 624 с.

Змістовний модуль 2. Теоретичні аспекти культури та культурного розмаїття

Тема 1. Теоретичні аспекти культури

Культура в міждисциплінарному дискурсі. Мережева культура. Проблема міжкультурних комунікацій. Культури глобальна, регіональна, локальна.

Література

1. Грушевський М.С. Духовна Україна. - К., 1994.
2. Вовк Федір. Студії з української етнографії та антропології : нова редакція / Федір Вовк; передм. О. Г. Таран; прим. О. Г. Таран, С. Л. Маховської, Ю. С. Буйських; упорядн. О. О. Савчук. — Харків: Видавець Савчук О. О., 2017. — 464 с.
3. Декларація про культурну різноманітність Комітету Міністрів РЄ (7.12.2000)
<http://www.coe.kiev.ua/bul/bul8/text11.htm>
4. Закович М.М., Зязюн І»А., Семашко О М. та ін. Українська та зарубіжна культура: Навч. посіб. - К.: Т-во «Знання», КОО, 2019.
5. Етнографія України: Навч. посібник / За ред. С. А. Макарчука. – Львів: Світ, 2017. – 520 с.
6. Історія української культури / За загал, ред. І. Крип'якевича. – 2-е вид. – К.: Либідь, 2015. – 656 с.

Тема 2. Культурне розмаїття сучасних суспільств

Соціальні аспекти розмаїття. Розмаїття ідентичностей. Мережева ідентичність і реальна ідентичність особистості. Державна політика недискримінації спільнот.

Література

1. Тейлор Ч. Мультикультуралізм і «політика визнання» – К.: Альтерпрес, 2004. – 172 с.
2. Тиводар М. Етнологія: Посібник. – Л.: Світ, 2017. – 624 с.
3. Hall E. Understanding cultural differences. Yarmouth, ME: Intercultural Press, 1990
3. Hong, Y., Morris, M. W., Chiu, C., & Benet-Martinez, V. (2000). Multicultural minds: A constructivist approach to culture and cognition. *American Psychologist*, 55, 709-720.
4. Shweder, R.A. 2001. Culture: Contemporary Views. *International Encyclopedia of the Social & Behavioral Sciences*: 3151-3158.
5. Storti C. Old World/New World: Bridging Cultural Differences: Britain, France, Germany and the U.S. Yarmouth, ME: Intercultural Press, 2017.

Тема 3. Міжкультурний діалог та підтримка культурного розмаїття.

Французька, німецька та британська моделі інтеграції. Інтеграційні фактори в Україні. Проблема «злиття горизонтів».

Література

1. Попович М. В. Нарис історії культури України. – К.: «АртЕк», 1998. – 728 с.: іл.
2. Савчук Б. Українська етнологія. – Івано-Франківськ, 2017. – 304 с.
3. Сікорська І. Мільтикультуралізм та його вплив на освіту. ВІСНИК НТУУ «КПІ». Політологія. Соціологія. Право. Випуск 3 (43) 2019. с133-148
4. Сікорська І. Стабільність мультикультурних країн ЄС: досвід для України // Журнал «Науковий огляд» / Journal «Scientific review». – 2016. – № 11 (21). – С. 39 – 52.
5. Тейлор Ч. Мультикультуралізм і "політика визнання" – К.: Альтерпрес, 2004. – 172 с.
6. Тиводар М. Етнологія: Посібник. – Л.: Світ, 2017. – 624 с.

Змістовний модуль 3. Культурні процеси сучасності: український та світовий виміри

Тема 1. Політика регулювання культурним розмаїттям

Культура та суспільство. Значення, норми та артефакти. Субкультура та контркультура в сучасному соціумі. Майбутнє національних культур.

Література

1. Абрамович С.Д. Світова та українська культура: Навчальний посібник / С.Д. Абрамович. Львів:

Світ, 2018. – 344 с.

2. Бокань В.А., Польовий Л.П. Історія культури України: Навч. посіб. - К.: МАУП, 2018.

Грушевський М.С. Духовна Україна. - К., 1994.

3. Савчук Б. Українська етнологія. – Івано-Франківськ, 2017. – 304 с.

4. Сприяння міжкультурному діалогу: «Біла книга» Ради Європи.[Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.coe.int>

5. Тейлор Ч. Мультикультуралізм і "політика визнання" – К.: Альтерпрес, 2004. – 172 с.

Тема 2. Культура та культурне розмаїття у часи кризи.

Типологія соціальних криз (екологічна, політична, інституційна тощо). Критики мультикультуралізму. Постколоніальний дискурс. Криза прометеївської культури.

Література

1. Тейлор Ч. Мультикультуралізм і «політика визнання» – К.: Альтерпрес, 2004. – 172 с.

Тиводар М. Етнологія: Посібник. – Л.: Світ, 2017. – 624 с.

2. Hall E. Understanding cultural differences. Yarmouth, ME: Intercultural Press, 1990

3. Hong, Y., Morris, M. W., Chiu, C., & Benet-Martinez, V. (2000). Multicultural minds: A constructivist approach to culture and cognition. American Psychologist, 55, 709-720.

4. Shweder, R.A. 2001. Culture: Contemporary Views. International Encyclopedia of the

Social & Behavioral Sciences: 3151-3158.

6. Storti C. Old World/New World: Bridging Cultural Differences: Britain, France, Germany and the U.S. Yarmouth, ME: Intercultural Press, 2017.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с.р		л	п	лаб.	інд.	с.р
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовний модуль 1. Наукова база навчальної дисципліни												
Тема 1. Предмет і завдання курсу. Джерела та теоретична база	13	4	4			5	9	2	2			5
Тема 2. Концепція культури	11	2	4			5	8		2			6
Усього за змістовим модулем 1	24	6	8			10	17	2	4			11
Змістовний модуль 2. Теоретичні аспекти культури та культурного розмаїття												
Тема 1. Теоретичні аспекти культури	16	4	4			8	8	2	2			4

Тема 2. Культурне розмаїття сучасних суспільств	14	2	4			8	7	2	2			3
Тема 3. Міжкультурний діалог та підтримка культурного розмаїття	12	2	2			8	8	2	2			4
Усього за змістовим модулем 2	42	8	10			24	23	6	6			11
Змістовний модуль 3. Культурні процеси сучасності: український та світовий виміри												
Тема 1. Політика регулювання культурним розмаїттям	9	2	2			5	7		2			5
Тема 2. Культура та культурне розмаїття у часи кризи	18	2	2			14	10	2	2			6
Усього за змістовим модулем 3	27	4	4			19	17	2	4			11
Усього годин		18	22			53		10	14			33
Модуль 2												
<i>ІЗ</i> (аналіз, формування та творення культурного контенту у соціальних мережах)	24				24		60				60	
Підготовка до заліку	3					3	3					3
Усього годин	120	18	22	-	24	56	120	10	14	-	60	36

5. Перелік тем та зміст практичних (семінарських) занять

№ з/п	Назва теми та стислий зміст роботи	Мета роботи	Кількість годин	Результат навчання (РН) за ОП
-------	------------------------------------	-------------	-----------------	-------------------------------

1.	<p>Тема 1. Теоретичні аспекти культури.</p> <p>1. Поняття «культура». Види і форми культури.</p> <p>2. Компоненти культури (наука, мораль, міфологія, освіта, релігія, мистецтво). 3. Мистецтво як форма культури.</p> <p>4. Фактори розвитку культури. Динаміка культури.</p> <p>5. Соціальні функції культури. Види культурних норм та їх суспільне призначення.</p> <p>6. Національна культура. Співвідношення загальнолюдського, етнонаціонального та релігійного у культурі.</p> <p>7. Прояв етнокультури у поведінці людини – національний характер</p>	Ознайомитись та опрацювати основні теоретичні аспекти та напрями дослідження культури у міжнародному науковому середовищі та в Україні	6	PH 2, PH 14
2.	<p>Тема 2. Міжкультурний діалог та підтримка культурного розмаїття.</p> <p>1. Міжкультурний діалог як соціальне явище</p> <p>2. Біла книга Ради Європи з Міжкультурного діалогу, 2008 р.</p> <p>3. Роль культурного діалогу в життєдіяльності суспільства.</p> <p>4. Культурні контакти і взаємовплив культур народів світу</p> <p>5. Діалогічність культури і плюралізм національного світосприйняття.</p> <p>6. Взаємодія і взаємовплив культурних регіонів: зближення, конфронтація.</p> <p>7. Напрямки культурного діалогу України із культурами країн світу.</p>	Ознайомитися та опрацювати концепцію міжкультурного діалогу як соціального явища	6	PH 8, PH 11
3.	<p>Тема 3. Політика регулювання культурним розмаїття</p> <p>1. Мультикультуралізм як політична доктрина регулювання культурного розмаїття</p> <p>2. Мультикультуралізм</p> <p>3. Інтеркультуралізм</p> <p>4. Транскультуралізм</p> <p>5. Криза мультикультуралізму і пошук конструктивних форм</p>	Визначити та сформулювати розуміння цінності розмаїття культур	4	PH 8, PH 14

	співіснування в просторі полікультурності 6.Проблеми єдності та різноманіття культур, мультикультуралізму та глобалізації 7.Мультикультуралізм та його вплив освітянські практики			
4.	Тема 4. Культура та культурне розмаїття у часи кризи. 1. Вплив локальних та глобальних викликів на сучасний розвиток української культури 2. Культура України в умовах зростання національно-культурної ідентичності (2014-2022) 3. Досягнення в сфері культури України після Революції Гідності 2014 р. 4. Трансформація систем цінностей та культури повсякдення українців у період 2014 р.- теперішній час	Вивчити та сформулювати цінність культури та культурного розмаїття у часи соціальних трансформацій	6	РН 4 РН 14

6. Перелік тем і зміст лабораторних занять

№ з/п	Назва теми та стислий зміст роботи	Мета роботи	Кількість годин	Результати навчання (РН) заОП
1.				
2.				

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Підготовка до лекційних занять	9/5
2	Підготовка до практичних/семінарських/лабораторних занять	44/28
3	Підготовка до заліку	3/3
4	Виконання індивідуальних завдань (аналіз, формування та творення культурного контенту у соціальних мережах)	24/60
	Разом	80/96

8. Індивідуальні завдання

Індивідуальна навчально-дослідна робота є видом поза аудиторної індивідуальної діяльності студента, результати якої використовуються у процесі вивчення програмового матеріалу навчальної

дисципліни. Завершується виконання студентами ІНЗД захистом навчального проекту в аудиторії з використанням сучасних інформаційно-технічних засобів.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) – це вид науково-дослідної роботи студента, яка містить результати дослідницького пошуку, відображає певний рівень його навчальної компетентності та знань.

Мета ІНДЗ: самостійне вивчення частини програмового матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань із навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.

Вимоги для виконання ІНДЗ

Відповідно до Робочої програми, студентам пропонуються до виконання різні за типом та формою завдання до змістових модулів курсу «Культурне розмаїття».

Виконання студентом ІНДЗ за окремими темами є обов'язковою умовою оцінювання його успішності з освоєння курсу. З метою успішного письмового виконання ІНДЗ студентам необхідно опрацювати за предметно-тематичним, алфавітним, систематичним та електронним каталогами бібліотеки МДУ та інших книгозбірень джерельну базу курсу «Культурне розмаїття» відповідно до списку рекомендованої базової та допоміжної літератури

Згідно з діючими бібліографічними вимогами, складається перелік використаних джерел та літератури з теми ІНДЗ (розміщується в якості останньої рубрики виконаного завдання). Результати роботи подаються у письмовій формі (роздрукований та сфальцьований реферат).

ІНДЗ подаються студентом на кафедрі протягом 3-х днів після останнього семінарського заняття для перевірки викладачем до складання заліку.

Форма подання – комп'ютерний набір, надрукований на аркушах формату А4, кегль 14, шрифт – Times New Roman, інтервал – 1, мова – українська (джерела та література подаються мовою оригіналу). Поля: ліве – 20 мм, праве – 10 мм, верхнє – 20 мм, нижнє – 20 мм. Обсяг ІНДЗ (без врахування додатків) – 4-5 аркушів А4 без урахування титульної сторінки. Текст ІНДЗ подається у 3-ій особі від імені автора. Максимальна оцінка проекту становить по 25 балів. Критерії оцінки:

- змістовність,
- логічність викладення матеріалу,
- самостійність висновків,
- дотримання вимог щодо оформлення тексту.

Текст складається з наступних частин: вступу, основної частини (аналіз опрацьованих джерел з обраної теоретичної проблеми), висновків та списку опрацьованих джерел і літератури в алфавітному порядку (не менше 6 позицій).

Фактичну частину реферату становить аналіз результатів роботи з публікаціями з досліджуваної теми, тобто студент повинен структурувати отримані знання з конкретного питання теорії книгознавства. Наприклад, застосовуючи творчий підхід, студент опрацьовує, порівнює та групує концептуальні підходи різних авторів стосовно вивчення теми (навести відомості про основних авторів та зміст публікацій, монографій, навчальних посібників, підручників, збірників праць науково-практичних конференцій тощо).

Обов'язковою умовою виконання завдання є дотримання діючих вимог до оформлення бібліографічних посилань (ДСТУ 7.1:2006).

Види індивідуальної роботи:

1. Weekly Blog.

Every week, students must post a short blog entry on the week's assigned readings.

The idea is to show how they do readings on the study course. The weekly blog entry should do two things: 1) in your own words, summarize the core arguments of each of the assigned readings; 2) identify one more specific thing you found particularly interesting or problematic about the piece and explain why.

2. Weekly Question.

Every Wednesday, students must post one question on the discussion board that relates to the lecture. Students are encouraged to also attempt to answer questions posed by the classmates. Questions must be shared among the students and be related to the previous lecture.

3. Social Media Analysis

Students will choose any media resource on current cultural matters in Ukraine, which promote Ukrainian culture abroad. Students will do its analysis on a regular basis. Then they will write a summary evaluating its advantages and disadvantages and suggest the ways of improvement.

9. Методи навчання

Навчальні лекції (вхідна, узагальнююча, проблемні, тематичні), семінарські заняття, робота з першоджерелами (аналіз документів та їх складання), робота з базами даних бібліотек, мережі Інтернет, виконання індивідуальних завдань, написання контрольної роботи.

10. Засоби діагностики результатів навчання

Під час вивчення дисципліни «Культурне розмаїття» застосовується поточний та підсумковий контроль знань студента. Поточний контроль здійснюється у формі контролю систематичності та активності роботи студентів протягом семестру під час вивчення програмного матеріалу дисципліни, зокрема: відвідування семінарських занять; виступи на семінарських заняттях; участь в обговоренні питань з певної теми; виконання практичних завдань; відповіді на запитання викладача; експрес-тестування; підготовка індивідуальних науково-дослідних завдань з окремих питань; участь у науково-практичних заходах із проблем дисципліни.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання після вивчення навчальної дисципліни у формі заліку.

Питання до заліку

1. Сутність культури та основні культурологічні концепції.
2. Феномен культури: проблема визначення.
3. Сутність та найважливіші аспекти культури.
4. Основні культурологічні парадигми. Функції культури.
5. Генеза культури та її сутність.
6. Культура як форма прояву етносу.
7. Основні поняття, терміни, концепції культури.
8. Українська етнокультурна регіональність в Україні.
9. Розвиток культурологічного знання в Україні.
10. Європейські країни, мультикультурні суспільства.
11. Основи культурної орієнтації суспільства.
12. Закономірності культурного процесу, культури як специфічного та унікального феномену.
13. Поняття мультикультуралізму та інтеркультуралізму.
14. Мультикультуралізм та його вплив освітянські практики
15. Тенденції розвитку і взаємозв'язків світової та української культури на сучасному етапі.
16. Цінності, ставлення, поведінка: міжкультурна розмаїтість.
17. Складові культурного розмаїття.
18. Типові реакції на незнайомі культури.
19. Взаємодія з іншими культурами.
20. Як позитивно оцінювати та цінувати культурне розмаїття в суспільстві.
21. Міжкультурний діалог і вміння “жити разом”.
22. Проблеми полікультурного середовища сучасної України.
23. Перспективи розвитку полікультурності в Україні в умовах глобалізації
24. Культура України в умовах зростання національно-культурної ідентичності (2014-2022)

25. Культурне розмаїття України в умовах локальних та глобальних викликів

11. Критерії оцінювання

Для допущення до підсумкової форми контролю студент має набрати за час навчання мінімальну кількість 20 балів і максимальну 100 балів.

I. Незадовільний	0-8	Студент розрізняє об'єкти вивчення.
	9-16	Студент відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення.
	17-24	Студент відтворює лише частину навчального матеріалу; виконує елементарні завдання.
II. Середній	25-37	Студент здатний до відтворення основного навчального матеріалу, може повторити за зразком певну операцію, дію.
	38-40	Студент відтворює основний навчальний матеріал, здатний з помилками й неточностями дати визначення понять, сформулювати правила, визначення, поняття.
	41-49	Студент виявляє знання й розуміння основних положень навчального матеріалу. Відповідь його(її) правильна, але недостатньо осмислена. Вміє застосовувати знання при виконанні завдань за зразком.
III. Достатній	50-57	Студент правильно відтворює навчальний матеріал, знає основоположні теорії і факти, вміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, частково контролює власні навчальні дії.
	58-66	Знання студента є достатніми, він (вона) застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагається аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежність між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролює власну діяльність. Відповідь його (її) логічна, хоч і має неточності.
	67-75	Студент добре володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в стандартних ситуаціях, уміє аналізувати й систематизувати інформацію, використовує загальновідомі докази із самостійною і правильною аргументацією.
IV. Високий	76-84	Студент має повні, глибокі знання, здатний (а) використовувати їх у практичній діяльності, робити висновки, узагальнення.
	85-92	Студент має гнучкі знання в межах вимог навчальних програм, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях, уміє знаходити інформацію та аналізувати її, ставити і розв'язувати проблеми.
	93-100	Студент має системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовує їх у стандартних та нестандартних ситуаціях. Уміє самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, самостійно користуватися джерелами інформації, приймати рішення.

Оцінювання проводяться за наступними критеріями:

- розуміння, ступінь засвоєння теорії і методології проблем, що розглядаються;
- ступінь засвоєння матеріалу дисципліни;

- ознайомлення з рекомендованою літературою з питань, що розглядаються;
- уміння поєднувати теорію з практикою при розгляді виробничих ситуацій, вирішенні завдань, винесених для самостійного опрацювання, і завдань, винесених на розгляд в аудиторії;
- логіка, структура, стиль викладання матеріалу в індивідуальній творчій роботі і при виступах в аудиторії, вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації і робити висновки.

Контроль за виконанням поставлених завдань при проведенні практичних занять здійснюється протягом усього семестру. За успішне та систематичне виконання поставлених завдань студент отримує оцінку «відмінно» або по 20 % за поточний контроль, якщо студент виконує поставлені завдання.

Робота студента в аудиторії оцінюється за такими критеріями:

- самостійність виконання;
- логічність і послідовність викладання матеріалу;
- повнота розкриття теми;
- використання й аналіз додаткових літературних джерел.

Засоби діагностики навчальних досягнень студента - це унормовані та регламентовані методики, призначені для кількісного та якісного оцінювання ступеня сформованості знань, умінь та навичок, професійної компетентності осіб, які навчаються за ОС «Магістр» зі спеціальності 034 «Культурологія, культурне розмаїття та розвиток громади».

Метою застосування засобів діагностики є визначення рівня теоретичної та практичної підготовки студента до вирішення виробничих завдань в майбутній професійній діяльності; виявлення відповідності здобутих знань, набутих умінь і навичок вимогам стандартів

Засоби діагностики навчальних досягнень студента встановлюють вимоги, які забезпечують визначення рівня сформованості професійної компетентності як результатів навчання (знань, розуміння, умінь) в межах певного навчального курсу.

Рівень якості засвоєння навчального курсу визначається за системами оцінювання: Європейською кредитно-трансферною системою (ЄКТС) (за шкалою «А», «В», «С», «D», «E», «FX» «F»); національною (за шкалою «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»); системою Маріупольського державного університету (за 100-бальною шкалою); комплексною (поєднання ЄКТС, національної системи та /або системи оцінювання Маріупольського державного університету).

Оцінювання успішності студента при засвоєнні змістовних модулів навчальної дисципліни здійснюється на основі результатів поточного і підсумкового контролю знань.

Поточний контроль являє собою оцінку роботи на семінарських заняттях і виконанням письмових самостійних завдань та індивідуальних навчально-дослідних завдань.

Підсумковий контроль знань студента здійснюється під час виконання письмового іспиту, де оцінюванню підлягають теоретичні знання та практичні вміння набуті студентом під час опанування всього курсу.

Академічні успіхи студента визначаються за допомогою 100-бальної системи оцінювання з обов'язковим переведенням оцінок відповідно до національної шкали та шкали ECTS.

I. Практична робота: семінарські заняття і виконання обов'язкових письмових завдань: самостійної робота студента (СРС) та індивідуального навчально-дослідного завдання (ІНДЗ).

II. Підсумковий контроль: залік.

12. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Види роботи	Кількість годин	Обсяг кредитів	Кількість балів
Змістовий модуль 1. Наукова база навчальної дисципліни			
Тема 1. Предмет і завдання курсу. Джерела та теоретична база	13	0,8	5

лекційні			
практичні/семінарські/ лабораторні заняття			5
Тема 2. Концепція культури			5
лекційні	11		
практичні/семінарські/ лабораторні заняття			5
Змістовний модуль 2. Теоретичні аспекти культури та культурного розмаїття			
Тема 1. Теоретичні аспекти культури			5
лекційні	16		
практичні/семінарські/ лабораторні заняття			5
Тема 2. Культурне розмаїття сучасних суспільств			5
лекційні	14	1,4	
практичні/семінарські/ лабораторні заняття			5
Тема 3. Міжкультурний діалог та підтримка культурного розмаїття			5
лекційні	12		
практичні/семінарські/ лабораторні заняття			5
Змістовний модуль 3. Культурні процеси сучасності: український та світовий виміри			
Тема 1. Політика регулювання культурним розмаїттям			5
лекційні	9		
практичні/семінарські/ лабораторні заняття			5
Тема 2. Культура та культурне розмаїття у часи кризи			5
лекційні	18	0,9	
практичні/семінарські/ лабораторні заняття			4
Виконання ІЗ	24	0,8	27
Підготовка до заліку	3	0,1	4
Підсумок	120	4	100

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, кваліфікаційної роботи, практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	

74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення

Опорні конспекти лекцій, комплекс методичного забезпечення дисципліни. Ноутбук, мультимедіа-проектор, ОС Windows, пакет Microsoft Office, ресурси Moodle, Google Meet, Telegram, Viber, Zoom та ін.

14. Рекомендовані джерела інформації

Обов'язкова література

Абрамович С.Д. Світова та українська культура: Навчальний посібник / С.Д. Абрамович. Львів: Світ, 2018. – 344 с.

Бокань В.А., Польовий Л.П. Історія культури України: Навч. посіб. - К.: МАУП, 2017.

Грушевський М.С. Духовна Україна. - К., 1994.

Вовк Федір. Студії з української етнографії та антропології : нова редакція / Федір Вовк; передм. О. Г. Таран; прим. О. Г. Таран, С. Л. Маховської, Ю. С. Буйських; упорядн. О. О. Савчук. — Харків: Видавець Савчук О. О., 2015. — 464 с.

Декларація про культурну різноманітність Комітету Міністрів РЄ (7.12.2000)
<http://www.coe.kiev.ua/bul/bul8/text11.htm>

Закович М.М., Зязюн І.А., Семашко О.М. та ін. Українська та зарубіжна культура: Навч. посіб. - К.: Т-во "Знання", КОО, 2019.

Етнографія України: Навч. посібник / За ред. С. А. Макарчука. – Львів: Світ, 2017. – 520 с.

Закон України «Про культуру»

Історія української культури / За загал, ред. І. Крип'якевича. – 2-е вид. – К.: Либідь, 2015. – 656 с.

Історія української культури. Курс лекцій для студентів спеціальності «Культурологія» / Укладачі: проф. Ю. С. Сабадаш, доц. Ю. М. Нікольченко, доц. Л. Г. Дабло. – Київ: Ліра-К, 2020. – 168 с.

Лепеха Т. В. Українознавство: Навч. посіб. – К., 2018. – 376 с.

Людина у полікультурному суспільстві. – Київ, 2017

Мала енциклопедія етнодержавознавства / НАН України. Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького; Редкол.: Ю. І. Римаренко (відп. ред.) та ін. – К.: Довіра: Генеза, 1996. – 942 с.

Попович М. В. Нарис історії культури України. – К.: «АртЕк», 1998. – 728 с.: іл.

Савчук Б. Українська етнологія. – Івано-Франківськ, 2017. – 304 с.

Сікорська І. Мільтикультуралізм та його вплив на освіту. ВІСНИК НТУУ «КПІ». Політологія. Соціологія. Право. Випуск 3 (43) 2019. с133-148

Сікорська І. Стабільність мультикультурних країн ЄС: досвід для України // Журнал «Науковий огляд» / Journal «Scientific review». – 2016. – № 11 (21). – С. 39 – 52.

Сприяння міжкультурному діалогу: «Біла книга» Ради Європи.[Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.coe.int>

Тейлор Ч. Мультикультуралізм і «політика визнання» – К.: Альтерпрес, 2004. – 172 с.

Тиводар М. Етнологія: Посібник. – Л.: Світ, 2004. – 624 с.

Українська етнологія: Навч. посібник / За ред. В. Борисенко. – К.: Либідь, 2017. – 400 с.

Hall E. Understanding cultural differences. Yarmouth, ME: Intercultural Press, 1990

Hong, Y., Morris, M. W., Chiu, C., & Benet-Martinez, V. (2000). Multicultural minds: A constructivist approach to culture and cognition. *American Psychologist*, 55, 709-720.

Shweder, R.A. 2001. Culture: Contemporary Views. *International Encyclopedia of the Social & Behavioral Sciences*: 3151-3158.

Storti C. Old World/New World: Bridging Cultural Differences: Britain, France, Germany and the U.S. Yarmouth, ME: Intercultural Press, 2017.

Додаткова література

Балушок В. Г. Етногенез українців / В. Г. Балушок; ред.: Г. Скрипник; Ін-т мистецтвознав., фольклористики та етнології ім. М.Т. Рильського НАН України. – К., 2020. – 231 с.

Sabadash J., Petrova I., Oriekhova S., Polishchuk L., Haidukevych K., Otrishko M. Historical, cultural and tourist monuments as a factor in the development of territories // *International Journal of Advanced Research in Engineering and Technology*. - June 2020. Volume 11, issue 6. Pages 485-493

Sikorska I. (2019) Reformation of higher education in the EaP countries: cultural dimensions under shadow. *Working Papers del Centro Studi Europei*. 01 marzo 2019. <http://paperscse.unisa.it>

Jankowski S., Fedorova Yu. The idea of the socio-cultural world: university library in the digital age // *Вісник Маріупольського державного університету. Серія : Філософія, культурологія, соціологія*. – Маріуполь: МДУ, 2020. – Вип. 19. – С. 106–116

15. Політика навчальної дисципліни

Політика навчальної дисципліни ґрунтується на засадах академічної доброчесності та здійснюється відповідно до норм законодавства України щодо академічної доброчесності, Статуту Університету та інших нормативних документів.

Процедура зарахування результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти (академічна мобільність), за іншими освітніми програмами, у попередні роки (при поновленні на навчання), а також у неформальній та інформальній освіті здійснюється згідно Положення про організацію освітнього процесу у Маріупольському державному університеті, введеного в дію наказом МДУ 28.12.2020 №326, Порядку визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та / або інформальній освіті, введеного в дію наказом МДУ від 30.06.2022 № 81 та інших нормативних документів.

1. Академічна доброчесність здобувачів є це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень. важливою умовою для опанування результатів навчання за навчальною дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролю.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- Самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;
- Посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- Дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- Надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

МДУ виступає за дотримання принципів академічної доброчесності, тому обов'язково використовується сервіс з перевірки робіт здобувачів вищої освіти на плагіат – Unicheck, а також доступний безкоштовний сервіс, який здійснює перевірку на плагіат письмових робіт EduBirdie <https://edubirdie.com/perevirka-na-plagiat> .

Порушенням академічної доброчесності, згідно із Законом України «Про освіту» (ст. 42 п. 4) вважається:

- **академічний плагіат** – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та / або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;

- **самоплагіат** – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;

- **фабрикація** – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;

- **фальсифікація** – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;

- **списування** – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;

- **обман** – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування;

- **хабарництво** – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;

- **необ'єктивне оцінювання** – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

Наведений перелік не є остаточно вичерпним і не охоплює всіх діянь, що можуть містити ознаки порушення академічної доброчесності.

За порушення академічної доброчесності здобувачі вищої освіти можуть бути притягнені до наступної академічної відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (поточний, підсумковий контроль, залік, іспит тощо);
- проведення додаткової перевірки всіх робіт авторства порушника;
- позбавлення наданих МДУ пільг з оплати навчання;
- оголошення догани із занесенням до особової справи порушника;
- відрахування з МДУ;
- інші, відповідно до вимог чинного законодавства та нормативних локальних актів МДУ.

Більш детально тут:

Анкетування з академічної доброчесності:

<https://docs.google.com/forms/d/1VHzYkdFEGivtVl-dsENos1SCDRHfUpGia1YklgQK8j0/edit>

2. Здобувач має право на оскарження процедури проведення та результатів контрольних заходів згідно Положення про організацію контролю та оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти в МДУ.

3. Участь в анкетуванні. Наприкінці навчального семестру здобувачам буде запропоновано заповнити анонімну анкету щодо якості викладання вивчених навчальних дисциплін.

Заповнення анкети є важливою для вдосконалення освітнього процесу та системи внутрішнього забезпечення якості освіти МДУ та дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати вашу думку стосовно покращення змісту навчальних дисциплін.

4. Неформальна освіта. Це освіта, яка здобувається, як правило, за освітніми програмами та не передбачає присудження визнаних державою освітніх кваліфікацій за рівнями освіти, але може завершуватися присвоєнням професійних та/або присудженням часткових освітніх кваліфікацій. Здобувач вищої освіти, який виявив бажання щодо визнання результатів, отриманих у неформальній освіті, звертається із відповідною заявою про визнання результатів, отриманих у неформальній освіті, в цілому для навчальної дисципліни /змістового модулю /практичних завдань з навчальної дисципліни/ завдань з практики тощо для здобувачів вищої освіти, до деканату факультету, на якому викладається навчальна дисципліна.

5. Інформальна освіта (самоосвіта) - це освіта, яка передбачає самоорганізоване здобуття особою певних компетентностей, зокрема під час повсякденної діяльності, пов'язаної з професійною, громадською або іншою діяльністю, родиною чи дозвіллям.

Орієнтовний перелік електронних платформ, курсів неформальної та/або інформальної освіти:

Дистанційна платформа громадянської освіти VUMonline – Відкритий Університет Майдану (фільтрувати за тегом культурна освіченість), посилання: <https://vumonline.ua/>

Європейський освітній онлайн-ресурс Iversity, посилання: <https://iversity.org/>

Загальноєвропейська МВОК-ініціатива, заснована у 2013 році Європейською комісією та Європейською асоціацією університетів дистанційного навчання (EADTU) OpenupEd, посилання: <https://openuped.eu/>

Заснований Гарвардським університетом і Масачусетським технологічним університетом центром онлайн-навчання EdX, посилання: <https://www.edx.org/>

Мережа навчання Cisco, посилання: <https://learningnetwork.cisco.com/s/>

Освітній проєкт EdEra (Education Era), посилання:

Освітня платформа Відкритого університету Future Learn, посилання: <https://www.futurelearn.com/>

Платформа Stanford Open Edx, посилання: <https://online.stanford.edu/>

Проєкт Canvas Network, посилання: <https://www.canvas.net/>

Публічна навчальна база даних онлайн курсів Coursera (filter by Subject “Arts & Humanities”), посилання: www.coursera.org

Український проєкт онлайн-курсів Prometheus (тема фільтрування «Гуманітарні науки»), посилання: <https://prometheus.org.ua/>

16. Загальна інформація про навчальну дисципліну

Назва навчальної дисципліни	Культурне розмаїття
Освітня програма	«Культурологія, культурне розмаїття та розвиток громади»
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Кафедра, яка здійснює викладання	Культурології
Викладач ПІБ, посада	Сікорська Ирина Миколаївна, кандидат наук з держуправління, доцент кафедри культурології
Електронна адреса викладача	i.sikorska@mdu.in.ua
Консультації (дата, час, можливості онлайн консультування)	Онлайн консультування Viber, Telegram, WhatsApp
Посилання на сторінку навчальної дисципліни на Навчальному порталі МДУ	http://moodle.mdu.in.ua/enrol/index.php?id=10183
Компетентності та програмні результати навчання	<p>Інтегральна компетентність</p> <p>Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми у галузі професійної діяльності культуролога або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій і методів культурології, а також характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p>Загальні компетентності</p> <p>ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК 2. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК 3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність)</p> <p>ЗК 4. Здатність приймати обґрунтовані рішення</p> <p>ЗК 5. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети</p> <p>ЗК 6. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями</p> <p>ЗК 8. Здатність розробляти та управляти проектами</p> <p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності</p> <p>СК 1. Усвідомлення взаємозв'язку культурних текстів та контекстів.</p> <p>СК 2. Здатність до оцінювання та аналізу інформації у процесі реалізації професійної діяльності.</p> <p>СК 3. Здатність виявляти культурні потреби</p>

	<p>суспільства та його окремих груп та визначати шляхи їх задоволення, забезпечувати культурні права і свободи людини.</p> <p>СК 4. Усвідомлення соціальної та етичної місії культуролога, а також можливостей та особливостей практичного використання культурологічного знання.</p> <p>СК 5. Здатність до ефективної взаємодії з представниками інших професій, а також до залучення до розв'язання проблем культури представників громадськості.</p> <p>СК 6. Здатність критично осмислювати історичні здобутки та новітні досягнення культури.</p> <p>СК 7. Здатність професійно діагностувати, прогнозувати, проектувати й моделювати культурний розвиток різних культурних регіонів, художньої та візуальної культури.</p> <p>СК 9. Здатність до розв'язання актуальних проблем культури з урахуванням особливостей міжкультурної комунікації та ширшого контексту відповідних проблем.</p> <p>СК 10. Здатність здійснювати експертизу культурних об'єктів та культурних процесів, їх критичний аналіз із застосуванням сучасних методів культурології.</p> <p>СК 11. Здатність досліджувати культурні потреби громади, знаходити теми для культурних проєктів, сприяти ініціативам спрямованим на збереження культурного розмаїття та розвиток громади.</p> <p>Результати навчання</p> <p>РН 2. Аналізувати текстові та візуальні джерела інформації щодо культурних явищ та процесів, верифікувати інформацію у відповідності до професійних задач.</p> <p>РН 4. Популяризувати професію культуролога, дотримуючись етичних принципів.</p> <p>РН 8. Приймати ефективні рішення щодо розв'язання складних задач і практичних проблем культурного розвитку суспільства.</p> <p>РН 11. Мати навички організації та керівництва професійним розвитком осіб та груп у галузі культури.</p> <p>РН 14. Виявляти тенденції розвитку культурної сфери громади, організовувати та управляти соціокультурними процесами, гнучко реагувати на виклики у соціокультурній сфері, пропонувати креативні рішення, спрямовані на розвиток і просування цінностей соціокультурного розмаїття.</p>
--	---

Семестр(и) вивчення	Обсяг (години/кредити)	Кількість аудиторних годин	Кількість, види індивідуальних	Форма контролю
------------------------	---------------------------	-------------------------------	-----------------------------------	-------------------

		лекції	практик/сем/лаб	завдань	
3	120/4	18/10	22/14	1, аналіз, формування та творення культурного контенту у соціальних мережах	залік

**Завідувачка
кафедри культурології**

Юлія САБАДАШ

Гарант ОП

Юлія САБАДАШ